

sebna obtožiteljica res tako vedla, da si je njen mož moral misliti, da ima ljubovno zvezo s C-jem. Po svojem stališču kot zakonski mož pa je bil tudi vpravičen, očitati svoji ženi nespodobno njeno vedenje. In konečno, če so že vsi ljudje takisto o njej govorili, in jej je on to govorico le ponavljaše predbacival, je s tem dejanjem pač ni mogel v očeh drugih ljudij zaničljivo storiti ali ponižati.

Zasebna obtožiteljica se je pritožila proti tej prvi razsodbi in se v vzklicu opirala na ničnostni razlog §-a 281., št. 9. lit. b k. pr. r., češ, da ne zadošča dokaz takih okolščin, po katerih se more izrečeno obdolževanje verjeti, marveč treba resnico izpovedbe dokazati.

Ljubljansko deželno kot vzklicno sodišče je nato zavrnilo z razsodbo z dne 16. novembra 1894, št. 11717 vzklic kot nevtemeljen.

Razlogi:

Vzklic zasebne obtožiteljice moral se je ne gledé na razloge prvega sodnika tako iz formalnih kakor iz stvarnih razlogov kot nevtemeljen zavrniti. V formalnem oziru je opomniti, da bi bila morala zasebna obtožiteljica B v zmislu §-ov 263. in 279. k. pr. r. zahtevati takoj pri omenjeni glavni razpravi, ko se je čutila žaljeno, da se razprava in sodba raztegneta tudi na to kaznivo dejanje, ali pa bi si bila morala pridržati onaj samostalno preganjanje. Ker pa je vse to opustila, moral se je obtoženec v zmislu §-a 497. k. pr. r. po §-u 259., št. 3. k. pr. r. zatožbe oprostiti. Vzklic zasebne obtožiteljice bi se bil moral pa že tudi sicer kot nevtemeljen zavrniti, kajti zakonski mož, kateri je svojo ženo pokoril, ker jo sumi prešestovanja, in katerega žena po §-u 419. k. z. radi tega toži, ne stori razžaljenja, če v svoje vpravičenje vzroke svojega dejanja navaja in svoje opombe tudi vtemelji, kakor jih je obtoženec res utrdil. Njega primorale so k temu dejanju okolnosti in torej ni žalil obtožiteljice navlašč.

Ź.

Književna poročila.

Mjesečnik pravnického društva u Zagrebu prinaša v br. 2. za mesec februarij sledeče razprave: Nova kaznena škola. Napisao A. Liroy. Nastavak. — Nješto ob izručivanju zločinaca u Austro-Ugarskoj te Bošni i

Hercegovini. Napisao dr. Hugo Štefanić. — Naputci i savjeti za utjerivanje tražbina u Srbiji. Napisal F. Haladi. Razven tega prinaša slučaje iz pravosodja in iz upravne prakse, razne in književne vesti.

Abecedno in stvarno urejeni register k deželnim zakonikom za vojvodino Kranjsko. Sestavil Josip Orešek, c. kr. okrajni komisar. — V Ljubljani. — Založil Janez Giontini. Tisk R. Miličeve tiskarne. — 1895. Tak je naslov knjižici, ki bode v dobro uporabo ne samo občinskim uradom, temveč tudi drugim oblastvom in slovenskim pravnikom sploh. Nepopolne zbirke kranjskih zakonov so namreč pošle, večina izvršilnih in drugih ukazov se niti posebej tiskala ni, moral si torej brskati dolgo po vseh deželnih zakonikih, ako si se hotel dobro poučiti o potrebnih vprašanjih. Register, ki dotične točke zbere, znatno olajša iskanje in nekako nadomešča jednotno zbirko zakonov samih. Jednake registre kranjskih zakonov in ukazov, toda v nemškem jeziku izdala sta doslej dr. Jul. Fränzl pl. Vesteneck za dobo od početka (1849. l.) do 1873. l. ter dr. Fran Heinz za dobo od leta 1874. do l. 1891. Vrednost obeh je za praktika skoro brez vsake cene, ker se je vanja vzelo, sicer urejeno po tvarinah, toda vse, kar se je nahajalo v posamnih registrih deželnih zakonikov, naj bode še v veljavi ali ne. Tako našteva Vesteneck še ukaze o gotovem številu in sedežu odvetnikov, razglasila o prisegi in ob enem ob odpovedi gotovih potrjenih civilnih zemljemercev itd., torej mnogo norm in okolnostij, ki nimajo že davno ne veljave ne pomena in ki morejo le begati mesto poučiti. V početku imenovani prvi slovenski register pa našteva le zakone, razglase in ukaze, ki so dandanes še zavezni i zato ni le kako mehanično delo samo z akademično veljavo, temuč je resnično praktičen pripomoček v zgoraj omenjeno svrhu.

Z veseljem smo opazili, da se je sestavljatelj držal naše nove terminologije in da sploh jeziku slovnično ni prigovarjati. Hibe v pisanju krajnih imen beležiti so menda na rovaš zakonikom samim, vendar bi ne bilo škodilo, ako bi jih bil sestavljatelj popravil. Taka imena so:

Sevček m. Sevšček; Pešenik m. Peščenik; Zdenskavas m. Zdenska vas ali Z. Vas; Zasp m. Zasip; Kozarše m. Kozarišče; Češnce m. Česnice; Uševk m. Viševk itd.

Slabo je: — dopisovanja obrnena na

Vender te napake se lahko izpravijo pri 2. natisku, katerega potrebo upamo v kratkem, ker se je registra natisnilo sedaj baje le par sto odtisov.

Pripomnimo, da ima lična knjižica 32 strani v 8°, da je po svojej svrhi praktično vezana z golicami med tiskanimi listi za kasnejše pri-stavke, ter da jej je tržna cena 90 kr.

—I—

„Die Spruchpraxis.“ Za prvih deset letnikov tega pregleda iz pravosodja itd., koji izdaja g. dr. Riehl, odvetnik v Dunajskem Novem mestu in ki vsebuje vse razsodbe in odločbe vseh avstrijskih centralnih oblastev, izdal se je register, ki broji 259 strani. — Ta register spada v 3 glavne dele. Prvi „register odločeb“ (Register der Entscheidungen) urejen je po sodiščih (najvišje sodišče, kasacijski dvor, državno, upravno sodišče) in

drugih centralnih oblastvih in kaže za vsako v kronološki zvezi razsodeb in odločbe. Drugi del „register zakonitih določb“ (Register der Gesetzesstellen) je urejen po zakonih in našteva vse odločbe, ki so se izrekle z ozirom na posamezne zakonite predpise, ter se nahajajo v prvih 10 letnikih Riehlove „Spruchpraxis“. Ker je le tam natisnenih nad 25.000 ekscerptov iz približno 20.000 razsodb in odločb, se mora obudovati to povsem težavno a vendar natančno delo. Tretji del je „abecedni ključ“ (Alphabetischer Schlüssel) prav za prav mali pravni leksikon, ki ima temveč veljave, ker se nahajajo v njem razun kratice in za posamezne zakone sprejetih oznamenil tudi oni posebni izrazi pravniških strok, ki niso vsakemu povsem domači, — n. pr. iz rudarskega prava itd. Nahajamo tu tudi zaznamovane zakone posameznih dežel. V tem registru nako-pičeno je mnogo lepega in težavnega dela, katero nam naredi pristopno gradivo, ki je v dosedanjih letnikih lista „Spruchpraxis“. Gotovo ga bodo z veseljem sprejeli pravniki, pred vsem sodniki in odvetniki, ker si vsakdo lahko ž njim prihrani mnogo časa in truda, ako se hoče proučiti o dosedanji judikaturi.

Succession in den Process. Eine civilprocessuale Studie von dr. Hans Sperl. I. Hälfte: Einleitung. Gesamtnachfolge. — Gradec 1895. — Leuschner & Lubensky. Jedno najbolj zanimivih in tudi najtežavnih vprašanj sodnega postopka je nasledstvo. Ravno sedaj je to vprašanje še aktualnejše, ker mora nova kodifikacija to po starem pravu in morebiti tudi po teoriji zanemarljivo materijo spraviti v nov tir. Kolikor se more soditi v naglici, vidi se, da je g. pisatelj marljivo pretehtal ter prebavil gradivo, katero nam ponuja v lični obliki. Ozira se na rimsko, obče nemško, francosko, italijansko, obstoječe in bodoče avstrijsko pravo ter podaja kolikor mogoče popolno podobo tega pravnega instituta. Do sedaj izšla I. polovica bavi se poleg uvoda še z nasledstvom v vse pravice. Druga polovica izide v kratkem.

Sammlung der Entscheidungen zum Handelsgesetzbuche. Dr. L. Adler in dr. R. Clemens. IX. zvezek. Št. 1515.—1734. — Dunaj. 1894. — Manz. — V tem zvezku zbranih je 220 razsodb, katere je izreklo najvišje sodišče v l. 1894. Obseza 581 strani. Pridejana so kazala in sicer sistematično, alfabetično in urejeno po členih oziroma paragrafih.

Reform des Irrenrechtes. Dr. Th. Engelmann. — München. 1895. — J. Schneider.

Der Process Czynski. Thatbestand desselben und Gutachten über Willensbeschränkung durch hypnotisch-suggestiven Einfluss. Professoren dr. Grasehey, dr. Hirt, baron dr. Schrenck-Notzing in dr. Preyer. Stuttgart. — 1895. — Enke. —

Podlaga tej publikaciji je kazenska pravda, ki se je vršila od 17. do 20. decembra 1894. l. v Monakovem in v kateri se je sodilo o telesnem združenju z osebo, katere volja se je omamila potom hipnoze.

Compensation und Process. I. Kohler. — Manz. 1895. — Cena 1 gld. 50 kr.

Einige Bemerkungen zu dem neuen Strafgesetzentwurfe vom Standpunkte des Hygienikers. — Dr.-med. Stan. Ponikla in dr.-jur. Fr. Bulak. — Dunaj. — 1895. — Manz.

Internationale Rechtsverhältnisse der Kriegs- und Handelsschiffe im Krieg und Frieden. Ferber. — Manz. — Cena 1 gld. 20 kr.

Das Eigenthum im Civil- und Strafrechte. — R. Maschke. — Dunaj. — 1895. — Manz.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. marca 1895.

— (Iz kronike društva „Pravnika“.) Radi preobilih veselic v predpustnem času se v preteklem mesecu ni mogel prirediti namenjeni društveni večer. Tekom tega meseca bode se pa priredil zopet društveni shod. Dan temu shodu objavil se bode po dnevnikih.

— (Imenovanje.) Društveni naš predsednik gosp. dr. Andrej Ferjančič imenovan je deželnosodnim svetnikom pri deželnem sodišči v Ljubljani.

— (Osobne vesti.) Imenovani so: državnega pravdnika namestnik v Novem mestu Ivan Škerlj deželnosodnim svetnikom v Novem mestu; državnega pravdnika namestnik v Celji Fran Trenz deželnosodnim svetnikom v Celji; finan. komisar v Ljubljani dr. Ivan Mrak tajnikom pri fin. ravnateljstvu v Ljubljani; finančni koncipist v Ljubljani Avgust Reich finančnim komisarjem.

— (Ivan Navratil.) Dne 5. t. m. praznoval je na Dunaji slovenski književnik Ivan Navratil, predstojnik pomožnih uradov in tolmač za slovenski in hrvatski jezik pri najvišjem sodišči svojo sedemdesetletnico. V našem listu ne moremo naštevati zaslug, katere si je pridobil Ivan Navratil z neumornim svojim delovanjem za slovensko književnost sploh. Ivan Navratil pridobil si je pa tudi za slovensko pravoslovje in za našo terminologijo mnogo zaslug. Izdal je slovnico slovenskega jezika s slovarjem terminov kazensko pravnega reda za sodne uradnike in sodeloval tudi pri Cigaletovi slovenski juridično-politični terminologiji. Pri slavnosti čestital je jubilarju naš načelnik imenom našega društva.

— (O razsodiščih na borzih) ter o stališči, katero naj se zavzema pri sestavljanji novih zakonov o pravnem redu gledé razsodišč, razpravljalo se je v zadnjem času mnogo v Dunajski „Gesellschaft österr. Volkswirte“ ter tudi v nižje-avstrijski odvetniški zbornici. Govorniki zavzemali so različna stališča, pro in contra. Razsodišča je zagovarjal posebnó Alfred pl. Lindheim, pisatelj znane brošure „Das Schiedsgericht im modernen Civilprocesse“, — napadala sta je pa mej drugim najživaheje dr. Ehrlich in dr. Zucker. Sklenile so se tudi razne resolucije. Ne moremo navajati obširneje vsebino razprav, ter omenjamo le nekaj slučajeve, katere